

solviral gozdarsko šolo v Ogulinu na Hrvaškem. Deloval je več let kot gozdar v zasebni službi. Tu je nevarno obolel, dal slovo gozdarstvu in se posvetil učiteljstvu. Kot učitelj, oziroma nadučitelj je služil v Krškem, Kamni gorici, Trbovljah, Suhorju, Vremu pri Divači in v Štrekljencu v Beli Krajini, kjer je stopil v pokoj. Zadnja leta je preživel v Kranju. Bodi mu zemlja lahka!

Štajerske vesti.

—**1.** Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 16. junija 1918 ob 3. uri popoldne v zadržni pisarni v Celju-Breg hiš. št. 26. po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva o poslovanju zadruga v l. 1917. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobrenje letnega računa. — 4. Skušajnosti.

—**2.** Učiteljske zakonske dvojice so izvojevale s svojim energičnim nastopom na Štajerskem lep uspeh. Vendar se mora omeniti pri tem nad vse čudno postopanje »Lehrerbund-ovega« vodstva. Štajerski tovariši so gotovo zasledovali vsa stvar v »Päd. Zeitschrift«. Nepobitno dejstvo je, da je bil »Bund«, oziroma natančneje precizirano, gospoda Otter in Herz, strašno mlačen v tej zadevi. Poročevali c je sam trikrat pisal Otterju, naj se energično intervenira, a odgovor je bil stereotipen, da se ne da nič napraviti. Če torej sedaj »Bundovo« vodstvo pere zamorca in zavrača vse na odhod učiteljskih zakonskih dvojic, je to pač najbrž le akt omenjenih dveh gospodov, ne pa celotnega odbora. — Poudariti pa se mora, da je vodstvo »Zveze« jako energično zastopalo interese omej. učiteljic. S tem je tudi ta zadeva, ki je pri nemških tovariših zavzela že precej ostro obliko, za nas Slovence rešena.

—**3.** Društvo »Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermark«. Od zadnjega našega obvestila z dne 13. marca 1918 so umrli trije društveniki, in sicer 162., 163. in 164. smrtni slučaj: 1.) tovariš Franc Krisko, šolski ravnatelj v Eggenbergu, umrl dne 17. aprila, 2.) gospa Avgusta Požegar, nadučiteljeva soproga v Zitečki vasi, umrla dne 27. aprila, 3.) tovariš Herman Wiesthaler, nadučitelj v p. v Tresternici, umrl dne 2. maja. Znesek 6 K naj se zanesljivo vplača meseca junija t. l. — Gaishovn, dne 21. maja 1918. — Društveno vodstvo.

—**4.** Odlikovani. Tovariš Alojzij Herzog, učitelj pri Sv. Duhu na Stari gori v Ljutomerskem okraju, sedaj poročnik pri 7. lovskem pp. je prejel za hrabrost kronski red III. razreda. Čestitamo na izrednem odlikovanju!

Splošni vestnik.

Književnikom. Slovenska Matica je v odborovi seji dne 22. aprila 1918 zvišala književnikom honorarje in sicer je določila pri originalnih spisih za polno honorar 100 do 200 K, pri prevodih 50 do 150 K za polno. To je gotovo kulturni čin, ki na književnem trgu ne more ostati neopažen. Pričakovati je, da bodo pisatelji, pesniki, znanstveniki in prevajalci v bogati meri pošiljali svoja dela našemu prvermu književnemu društvu.

Poverjenikom in članom Slovenske Maticе. Tajništvo prasi vse gospode poverjenike, da bi čimprej pobrali za tekoče leto članarino, ki mora biti po pravihilih plačana v prvi polovici vsakega leta. Po sklepu izrednega občnega zbora, ki se je vršil zadnjega februarja t. l., znaša zaradi splošne draginje zvišana letnina 8 K, ustanovništva za posameznika 200 K, za društva, obitelji, knjižnice itd. 400 K. Knjižni dar Slovenske Maticе bo obsegal letos največ 2 knjigi. Gotovo izide XXVII. zvezek Zabavne knjižnice z zbirko novel priznanega pisatelja Ksaverja Meška in skoraj gotovo tudi XXII. zvezek Knezove knjižnice z znanstvenim in leposlovnim gradivom. Posebne težave so z nabavo papirja, prekomerno pa so narasli tudi drugi stroški. Matica za časa vojske ne more na dan s tako številnimi izdajami kakor pred vojsko, za to pa je odbor mislil naprej in že potrebno ukrenil, da se Maticino delovanje pospeši in poglobi in da bo mogoče po vojski čim živahnije in obširneje izdajanje dobrih in pravih, narodu in njegovi kulturi res koristnih knjig. V ta namen je povišal književnikom znatno honorarje in razpiše v kratkem več izdatih nagrad za prvovrstna znanstvena in leposlovnna dela. Imejmo pa pred očmi, da je Matica društvo, ki nima niti z daleka toliko premoženja, da bi bilo mogoče kriti stroške le deloma z obrestmi lastnega kapitala. Popolnoma je odvisna od svojih članov. Čim več je teh, tem obsežnejše in uspešnejše je lahko njeno kulturno delo, čim manj jih je, tem bolj je treba skrčiti delokrog. Res je, da je priskočilo Matici po razpustu na pomoč mnogo zavednih slovenskih mož in žena z večjimi in manjšimi darili, toda svota vseh teh daril še od daleč ni taka, da bi bila dovolj izdatna za kulturno društvo, kakoršno je in mora biti Slovenska Matica. Prosimo za to vse gospode pover-

jenike, naj nabere Matici čim več članov — letnikov in ustanovnikov in naj sprejema tudi rodoljubna preplačila enako hvaležno, kakor so jih sprejemali leta 1917. V pretečenem letu je imela Matica dobrih 4000 članov. Dvignimo njihovo število v tekočem letu za še enkrat toliko! Vsak, ki mu je pri srcu slovenska stvar, naj pristopi sam in pridobi tovariše in tovarišice, naša cenjena poverjeničstva naj nastopijo s krepkim in odločnim delom. Obračamo se do pravih rodoljubov in rodoljubkinj zlasti v vseh tistih slovenskih krajih, kjer še niso ustanovljena poverjeničstva Slovenske Maticе. Vabimo jih, da prevzamejo poverjeničstva sami, ali pa nam pridobe in javijo koga, ki bi ta kulturni posel drage volje prevzel. Pisarna Maticina mu bo takoj poslala potrebna navodila in tiskovine. Za osebne pomenke je tajništvo na razpolago vsak delavnik od 3. do 5. popoldne.

Razgled.

Demonstracija učiteljev na Dunaju. Pred nekaterimi dnevi so demonstrirali pred dunajskim magistratom in tudi v njem učitelji in učiteljice. Parlament je dovolil za učitelje za leto 1917. enkratni nabavni prispevek, ali dunajska občina je izplačala samo polovico, dasi je bil ves znesek določen za leto 1917. drugo polovico pa pustilo za 1918. (Kakor pri nas na Kranjskem. Op. ured.) Proti temu je učiteljstvo protestiralo, ko je zboroval meščanski klub dunajskega občinskega sveta. Modri mestni očetje so poslali nadstradajoče učitelje policajce.

Književnost.

Sv. vojska v Mariboru izdaja v zvezkih protialkoholne spise. 6. zvezek nam podaja »Ulčno snov za pouk o alkoholu v ljudski šoli«. Snov je zbrala in uredila učiteljica A. Štupca. Cena brošurici je 50 h, po pošti 53 h. Učitelj bo s pridom uporabljal snov pri pouku o škodi, ki jo povzroča alkohol človeku na duši in telesu. Knjižico priporočamo.

Jugoslovani!

Mariborsko mesto ima na poti do Adrije in kot križišče važnih železnic največji pomen za ohranitev štajerskih Slovencev. Skrbeti moramo torej, da naša mladina na tej važni točki ne ide v pogubo, ampak ima priliko se v svojih šolah narodno ohraniti.

Ker so dosedanji poskusi doseči javno šolo vsled nasprotne avtonomne mestne občine ostali brez uspeha, hočemo sami svoje šole najprej v mestu in potem v okolici ustanovljati.

Zato so se zbrali v znamenju narodnega zedinjenja podpisani zastopniki mariborskih Slovencev in sklenili delati z vsemi silami na to, da ustanovijo že letos v Mariboru slovensko šolo.

Ker pa so v današnjih razmerah stroški za taka podjetja nenavadno veliki, se obračajo podpisani na ves jugoslovanski narod z nujno prošnjo, da jim priskočijo posamezniki in korporacije z denarnimi doneski na pomoč ter pomagajo rešiti slovenskemu narodu v najvažnejšem trenutku mladi naraščaj.

Prispevke prevzema mariborska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metod, ki upravlja poseben fond izključno za slovensko šolo v Mariboru.

Kdor daruje 1000 K, je pokrovitelj, kdor daruje 300 K, je ustanovnik, kdor pa 100 K, je dobrotnik slovenske šole v Mariboru.

Imena pokroviteljev se vklešejo v svoječasnem šolskem poslopju v posebne spominske plošče, imena ustanovnikov pa se vpišejo v zlato knjigo slovenske šole v Mariboru. Imena vseh podpornikov se objavijo v časopisih.

Največje zadoščenje pa bo imel vsak posamezni podpornik v zavesti, da pomaga s svojim darom ohraniti jugoslovanskemu narodu slovensko kri.

Šolski odsek: Dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja. Anka Leskovarjeva, odv. soproga. Stanko Marin, učit. profesor. Dr. Rad. Pipuš, odvetnik. Fran Pišek, tajnik. Marija Poljančeva, prof. soproga. Dr. Fran Rosina, odvetnik. Dr. K. Verstovšek, dež. in drž. poslanec. Fran Voglar, gimn. profesor. Franjo Žebot, urednik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. K. v K. Hudujete se nad nami, zakaj nič več ne pričujemo zbirke kot delo slovenskega učiteljstva za »Rdeči knjiž.« in druge vojnopomožne svrhe ter vsot, ki so se podpisale s sodelovanjem učiteljstva za vojna posojila. Naš odgovor in zagovor je prav lahek: Zato ne objavljamo vsega tega, ker so podatki popolnoma iz-

ostali in jih nam nihče več ne javi. Tudi vzrok vam lahko povemo. Učiteljstvo je onemoglo in opešalo. Tlačijo ga moreče skrbi, trpi pomanjkanje na vsem, kar je za življenje najpotrebnejše in hira za lakoto od dne do dne. Postalo je apatično in le mehanično vrši svojo službo, za druge opravke mu manjka fizičnih moči, in si ne more poleg stanovskih dolžnosti nalagati še drugih opravil. Kdo more učiteljstvu šteti to v zlo? Mnogo je stonilo učiteljstvo v tej vojni. Pa kakšno plačilo je dobilo za vse to ogromno delo? Par pohvalnih fraz, in to je vse, kakor bi bil kdo že kdaj sit od praznih besed! Puste nas stradati ob mesečni plači 66 K 66 h brez draginjskih doklad ob času ko velja 1 kg = 2 krompirja 2 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. aprila 1918 K 56.758-55.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/2. do 1/2. ure popoldne.

Štev. 524/P.

Razpis službe.

Na 6 razredni mešani ljudski šoli v Hajdinu pri Ptujju (II. krajevni razred) je razpisana služba učiteljice s prosto sobo. Prosilka mora biti izprašana za slovenski in nemški učni jezik ter katoliške vere.

Redno opremljene prošnje je vlagati do 20. junija 1918 na krajni šolski svet v Hajdinu pri Ptujju.

Okrajni šolski svet v Ptujju,

dne 16. maja 1918.

Predsednik:

Dr. Evgen Netoliczka.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1917 . . . . . K 66,800.000—
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 27,000.000—
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,000.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Velesenj. učiteljstvo opozarjamo na zbirko pesmi, ki so izšle v »Učiteljski tiskarni«. To je lepa Engelbert Ganglova knjiga

„Moje obzorje“,

ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v »Učiteljski tiskarni«. Cena lično vezani knjigi je 3 K. Po pošti 20 h več.

Naj bi ne bilo učiteljice in ne učitelja, ki bi ne imel v svoji knjižnici te lepe knjige.

Zahvala.

Vsem, ki so našemu dragemu pokojniku, gospodu

Francu Schneiderju,
nadaučitelju

v Cezanjevcih pri Ljutomeru skazali zadnjo čast in ga spremili k večnemu počitku, posebno veleč. duhovščini, c. kr. uradništvu, veleč. učiteljstvu, g. nadaučitelju Cvahteju za prekrasne besede, sl. pevskemu društvu za ganljive žalostinke, cezanjevskemu gasilnemu društvu, vsem prijateljem in znancem izre kamo najpristržnejšo zahvalo.

Cezanjeveci pri Ljutomeru, 16. maja 1918.

Žaluoja rodbina Schneiderjeva.

„Silva vrelec“

Kislo vodo

in vino razpošilja **Andr. Oset**
Tolsti vrh, P. Guštanj
(Koroško.)

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča sl. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.